

VII tradicionalno jesenje

SAVETOVANJE

KVALITET PSENICE

roda 2001. godine

Prometna vrednost
tehnološki potencijal
Perspektive

PROGRAM

IZUČAJ SAOPŠTENJA

Borsko jezero, hotel "JEZERO"
8-11. oktobar 2001. godine

UTICAJ AGROEKOLOŠKIH USLOVA NA FORMIRANJE KVALITETA PŠENICE RODA 2001.GODINE

Bodroža-Solarov M.¹, Mastilović J.¹, Psodorov Đ.¹, Jevtić R.²

¹ ZAVOD ZA TEHNOLOGIJU ŽITA I BRAŠNA, Tehnološki fakultet, NOVI SAD

² Naučni institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad

Kvalitet pšenice zavisi od genetskog potencijala semena, primenjenih agrotehničkih mera i agroekoloških uslova gajenja. Delovanje ovih faktora je veoma kompleksno, a kvalitet pšenice je po pravilu rezultat interakcije navedenih činilaca. Proizvodnu 2000–2001. godinu karakterišu nepovojni uslovi proizvodnje i žetve, što je imalo uticaja na formiranje kvaliteta pšenice.

Tokom vegetacije i žetve ozimi usevi su prolazili različite periode s gledišta vremenskih uslova; od izrazito sušnog u vreme setve, do izrazito kišnog u aprilu i u fazi dozrevanja pšenice. Treba imati u vidu da su ekstremni uslovi proizvodnje u kombinaciji sa niskim stepenom primenjenih agrotehničkih mera došli do još većeg izražaja i doveli do smanjenja prinosa i kvaliteta pšenice.

Hektolitarska masa pšenice ove godine je niža nego prethodnih nekoliko godina sa relativno velikim oscilacijama između lokaliteta. Tokom žetve, u vreme najintenzivnijih padavina registrovana je i najniža hektolitarska masa pšenice. Sa stabilizacijom vremenskih uslova i sniženjem sadržaja vlage u požnjevenoj pšenici, hektolitarska masa postepeno raste da bi krajem žetve dostigla prosečne vrednosti i do 79 kg/hl.

Za razliku od prethodnih godina, kada su sadržaj proteina i sedimentaciona vrednost bili ujednačeniji po područjima gajenja, ove godine došlo je do većih odstupanja u vrednostima ovih pokazatelja između lokaliteta. Viši sadržaj proteina i sedimentacione vrednosti karakterističan je za regione: Srema, Mačve i Timočke krajine, a najniže vrednosti su ustanovljene u regionu Bačke.

Broj padanja po Hagbergu predstavlja indirektni pokazatelj amilolitičke aktivnosti zrna i u najvećoj meri zavisi od klimatskih faktora. Obrada rezultata ispitivanih uzoraka pokazala je veću enzimatsku aktivnost kod pšenice roda 2001. u odnosu na prethodne godine, što su uslovile velike količine padavina u junu. Ovakvi rezultati potvrđeni su i kroz visok stepen korelacije količine padavina i amilolitičke aktivnosti zrna po lokalitetima. Najmanje vrednosti broja padanja po Hagbergu evidentirane su u regionu severne Bačke, gde je samo u periodu od 1. do 30. juna palo 226 mm padavina.

